

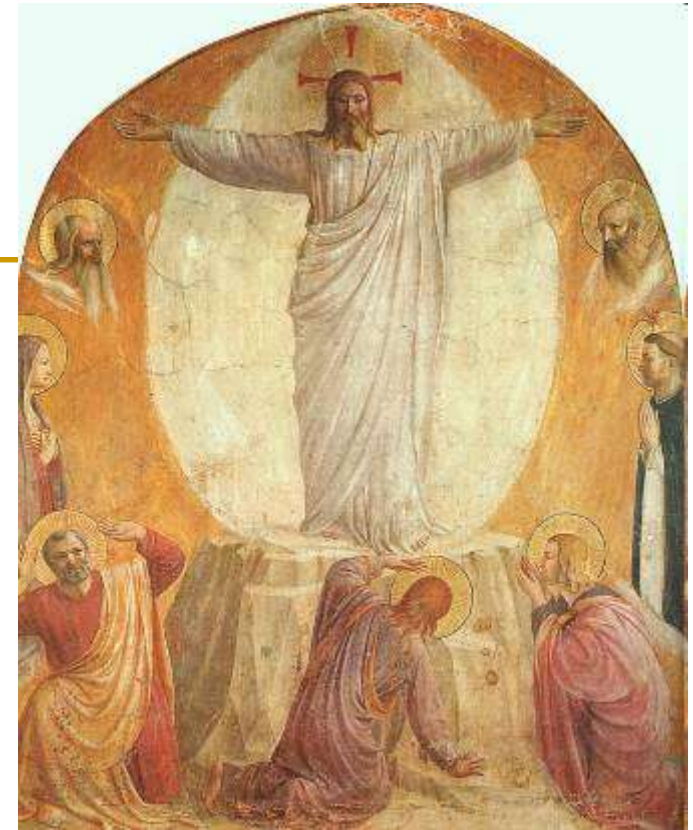
Kristovo pravo lice

**Evandeoski izvještaji
o preobraženju**

Mk 9,2-9

Mt 17,1-9

Lk 9,28-36

Fra Angelico, Preobraženje (1440-41), freska,
samostan sv. Marka, Firenca

Markov izvještaj

- **Granice Mk 9,2-9:**
 - Vrsta teksta u v1:
- **upravni govor:**
“Zaista kažem vam...”
 - Vrijeme u v10:
- **poslije: “održali su riječ”**
- **Vrijeme radnje: kada? Mk 9,2**
- **“Nakon šest dana” = 7. dan**
- **Likovi: Isus + tri učenika (v2):**
- **Petar, Jakov, Ivan**
 - usp. 5,37; 14,33
 - kod Jairove kćeri (5,37)
 - u Getsemanskom vrtu (14,33)

Die Verklärung Jesu.
Mit ihm zu sehen, nach der Offenbarung des Heiligen Geistes, und die himmlische Herrlichkeit, die ihm offenbart wird, und die drei Jünger, die mit ihm waren, waren voll Schrecken und Staunen. Die Erscheinung in Marbet, und seinen von ihm besungen, werden er nicht erklären zu Jerusalem. Überall aber, und die mit ihm waren, waren voll Schrecken.
Mt. 16, 28-32

- **Predstavnic
Zakona i Proroka
(v4s):**
- **Mojsije i Ilija**
 - **Glas iz oblaka (v7):**
- **Otac**

Najava

- **Podjela teksta Mk 9,2-4.5-8.9**
 - Opis (v2-4): veza zemaljskoga s nebeskim
 - Dijalog (v5-8): Petrov prijedlog i Očev odgovor
 - Opis (v9): silazak s gore
- **Kontekst u 8,31.38; 9,3; 16,5:**
 - 1. najava križa i uskrsa (8,31)
 - Sin Čovječji u slavi (8,38)
 - *Bjelina odijela* (9,3 usp. 16,5):
 - Mladić (16,5): “uskrsnu!”
- **Ponovljena tema u 9,9s:**
 - 2x “Od mrtvih ustati” 9,9s

Lorenzo Lotto, Preobraženje, 1510-20, Recanati

Otac nebeski na djelu

- Znak u Mk 9,7
- Oblak – od Post 9; stup od oblaka, Sinaj, Hram... – tajnost
 - Trostruka Očeva poruka u v7:
- “ovo je moj sin” – potvrda Sina
 - “ti” (Mk 1,11 – kod krštenja)
- “ljubljeni” – ljubav
- “Slušajte!” – autoritet Kristov
 - preobraziti (“preobrazi se” v2), vidjeti (“ukaza se” v4)
- trpni oblik: Božje djelo

Matejev izvještaj (Mt 17,1-9)

- ❑ vrijeme radnje u Mt 17,1?
- 7. dan – dan počinka (usp. Mk 9,2)
 - ❑ Novosti u opisu (v2):
- 1. Isusovo *lice* (v2)
- 2. “nebeski” element: ἥλιος [*helios*]
- sunce
- 3. φῶς [*fos*] (v2.5)
- svjetlo – haljine (2), oblak (5)
 - ❑ Novost u Očevu govoru (v5):
- “Sva milina” – naglašena ljubav, Očev dobar osjećaj (v5)
 - ❑ Emocija učenika u v6:
- *strah* tek poslije nebeskih riječi (v6)
 - ❑ Isusova nova uloga v7:
- Tješitelj: “ne bojte se” (v7)

Rafael, Preobraženje, 1518-20, ulje, Vatikan

Lukin izvještaj (Lk 9,28-36)

- ❑ **Novosti: vrijeme radnje u Lk 9,28?**
- **8 dana; 1. u tjednu (24,1)**
 - ❑ **Što radi Isus u Lk 9,28s?**
- **Isus u molitvi (28s)**
 - ❑ **Sadržaj razgovora u Lk 9,31?**
- **Isusov budući izlazak (v31)**
 - ❑ **Isus čeka *krštenje* (Lk 12,50)**
 - ❑ **Dužina razgovora prema Lk 9,32**
- **Zaspali su (v32 usp. Lk 22,45)**
 - ❑ **Novost u Očevoj potvrdi v35:**
- **“Izabranik” Očev (v35)**
- **Šutnja učenika bez zapovijedi (v36)**

Cornelis Monsma, Preobraženje, 2006.

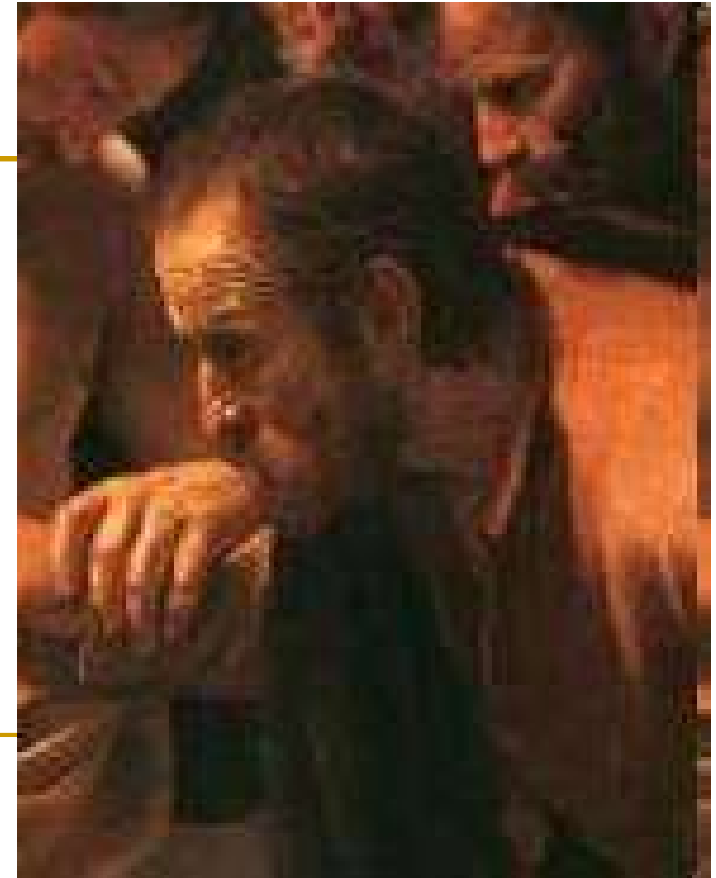
Objava

- ❑ Reakcije učenika:
- Strah (φόβος Mk 9,5; Mt 17,6; Lk 9,34)
- “Dobro nam je” (καλόν Mk 9,5; Mt 17,4; Lk 9,33)
 - ❑ Usp. Lk 24,37.41: strah, radost
 - ❑ Znaju li s kime Isus razgovara? (Mk 9,5; Mt 17,4)?
- “*sjenica* Mojsiju i Iliji”
 - ❑ Blagdan sjenica (Izlazak)
 - ❑ Isus potvrđuje Zakon i Proroke:
- Mojsije na gori Izl 34,6s;
- Ilija na gori 1 Kr 19,11s
 - ❑ Učenici vide da je Isus svjetlo svijeta i Božji Sin

Čovjek koji je vidio i vjeruje

**Toma apostol
(Iv 20,24-29)**

Nevjerni Toma?

- “sigurno neću vjerovati” (Iv 20,25)
- Što govori Isusu u v28?
- “Gospodin moj i Bog moj” (v28)
 - Kristove pouke u Iv 20,29 i 14,6:
 - *Blago onima* koji ne vidješe... (Iv 20,29)
 - Ja sam put, istina i život (Iv 14,6)
- Apostol – izvor prema Lk 6,12?
 - Izabran u Isusovoj molitvi (Lk 6,12)
 - Pozvan (Mk 3,13)
 - Da bude s Isusom, oslobađa, liječi (Mt 10,1; Mk 3,15)
 - Prijatelj (Iv 15,15)

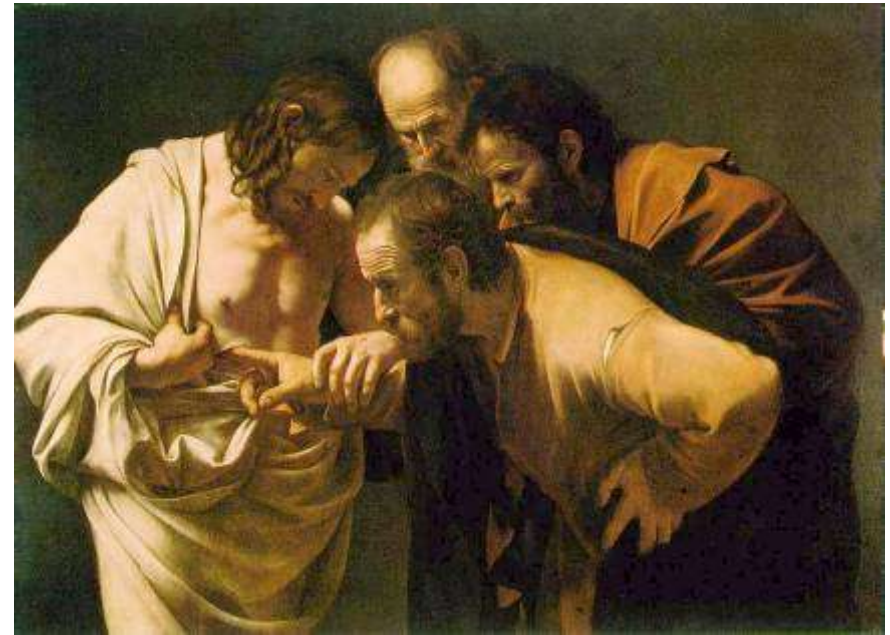
Posebna povijest

- Ime “Toma” =
- Blizanac (Iv 11,16; 20,24; 21,2)
 - Jakov s Ezavom
 - povezani, otvoreni
- Prve riječi, odlučne, u Iv 11,16:
- “Umrimo zajedno s njim”
- Nije u zajednici (Iv 20,22):
 - Kad Isus daje Duha (Iv 20,22)
 - Sa zatvorenima u strahu (v19)
- “Vidjeli smo Gospodina” (v25)
 - Nisu vjerovali (Mk 16,11; Lk 24,11)

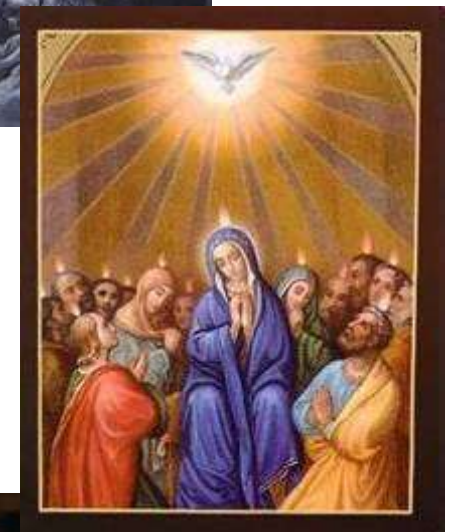
Autentičan

- Toma poštuje svoju čežnju
- **Isusova pedagogija**
 - Prihvaća li Tomine uvjete?
- **Dobri pastir**
 - elementi iz Iv 20,25 u v27:
 - Vidjeti, staviti, prst, ruka, bok
 - točno uvažavanje želje
 - “prilagođen postupak” s obzirom na načelo *Blaženi koji ne vidješe...*
- U što Učitelj pretvara Tomine želje iz v25?
- Daje *nalog*: “prinesi, pogledaj, stavi!” (v27)

Plodovi

- Gdje je Toma u Iv 21,2 i Dj 1,13?
- U zajednici
 - Kod čudesnoga ribolova (Iv 21,2)
 - odmah uz Petra
 - Inače u drugom dijelu popisa (Mt 10,3; Mk 3,18; Lk 6,15)
 - U jednodušnoj postojanoj molitvi (Dj 1,13)
- Značaj Tomine vjere u Iv 20,28?
 - Gospodin = יהוה
 - „moj“ = biblijska formula saveza
- = kršćanska vjera (Iv 20,28)
 - Uskrsli Krist – Bog; Bogočovjek

Pavao i Isus pred Damaskom

**Biblijsko obraćenje:
Farizej postaje apostol
(Dj 9,1-9; 22,6-21; 26,4-18)**
1. O Pavlu, 2. Pavao narodu, 3. Pavao kralju

Farizej obraćenik

- “Zadahnut” protiv Crkve (Dj 9,1s)
- Zakonito, na svoju inicijativu
 - Pustošio Crkvu (8,3)
- Doživljaj na putu u Damask:
- 1. svjetlo s neba (Dj 9,3)
 - Prosvjetljenje
 - “djeca svjetla” (Ef 5,8; 1 Sol 5,5)
 - “borave u svjetlosti” (Kol 1,12)
 - “oružje svjetlosti” (Rim 3,12)
- 2. Pao na tlo
 - = pasti ničice, pokloniti se?

Preokret

- **“Savle” (Šaule Dj 9,4; 22,7; 26,14)**
 - 2x – kao Abraham, Mojsije, Samuel, Marta...
 - Hebrejski (Dj 26,14)
- **Kristova riječ stavlja ga u pitanje: “progoniš me”**
 - Što, zašto – činiš to što činiš (9,4)?
- **ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς (Dj 9,5; 22,8; 26,15)**
– **“Ja sam Isus”**
 - vidio Isusa (1 Kor 9,1)
- **Od Dj 13,9 novo ime: kao Jakov-Izrael, Šimun-Kefa**

Posvećena narav

- **Naredba: “Ustani!” (Dj 9,6)**
 - “Ustade” (8) – kao na Uskrs: ἠγέρθη
 - Bi podignut, dano mu je da ustane
- **Stiže u Damask (9,8)**
 - “Isus je Sin Božji” (9,20)
 - “Ovo je Krist” (9,22)
- ***Tri dana* sljepoće i posta (Dj 9,9)**
 - Pashalna škola?
 - Kršten (9,18)
- **Nov pristup: “braća”, “sveti”**

